

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Fedezzük fel Budát!*

Forrás:

Nemzeti Újság

Bp

(Hely)

1927. 11. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

725.091

Hely

Idő

"1927"

Személy

Fedezzük fel Budát!

A tabáni Dunaparton győgyparkot kell létesíteni — Itt kell felépíteni az új Nemzeti Színházat — Pavlovits Károly műépítész hozzászólása

Budapest jövő képének és karakterének kialakításához a tabáni szabályozás oly nagyszabású, hogy — noha már bizottságilag elfogadott tervek állanak rendelkezésre — a kivitt elhamarkodni nem szabad, hanem igyekezni kell a legjobb megoldást találni, mielőtt a csáka-

A jelenlegi tabáni beosztáshoz képest hatalmas lépést jelentene az új Tabán, a szabályozási terv szerint sem szolgálna azonban egy városrész utcarendezésénél és a terület kalmár szempontból való hasznosításának követelményeinél magasabb eszmét.

Az a körülmény, hogy a főváros központjában, annak reprezentatív helyén, a Duna mellett, a Gellérthegy aljában, a királyi palota kertjének szomszédságában, a gyógyforrások és fürdők közelében, szemben a pesti nagy előkelő hotellekkel kell egy városrészt ujjonnan kiépíteni, mind olyan momentumok, melyek kiharcolják e kérdés megoldását a tabáni keretből és országos, sőt nemzetközi érdekű problémává avatják. A bérházakkal eltorlaszolt kilátás elve, mely a budai Dunapart és Horthy Miklós-ut hegyfelőli építkezését jellemzi s amely újabb a művészeknél még nem eléggé méltányolt Fusz-Yana-szerű Sashegy képét is kezdi veszélyeztetni, nem felel meg egy fürdővárosban a természettől gyönyörűen elhelyezett városrész rendezése alapelveinek.

A Tabán szabályozása nem oldható meg önállóan, hanem csupán az előtte elvonuló dunaparti rész szabályozásával együtt. A Dunaparttól a Kereszt-térig, az Erzsébet-hídtól az Ybl Miklós-térig egy

ilyen jelszó alatt kezdi ismerni a természetből megáldott fővárosunkat.

A Tabán szabályozási tervét eddig mint a főváros lokális ügyét kezelték és az irányzat az volt és ma is az, hogy legtöbb jövedelmezőséget kell kiaknáznunk a rendelkezésre álló kisajátított területből. A terv, mint ilyen, magas nívón áll sőt abszolút művészi értékű, azonban nincs figyelemmel Budapest dunai látványképének emelésére, ami pedig a főváros legfőbb vonzóereje és kincse. Elzárja a pesti oldal felől a lankás hegyoldalról való kilátást és több utcasort ötemeleter bérházzal, a magasabban fekvő területen villasorokat tervez elég kis telkeket

hatalmas park volna alakítandó egy olyan egységben, melynek egy-egy oldala körül- circa 450—500 méter, amiért ki kellene sajátítani és le kellene bontani minden épületet, mely ennek útjában áll. Ebben a parkban, mely a királyi várkert folytatása lenne s amelyet szőlőskutak, termésházak, melegvízforrás által táplált lótuszvirágos kis tavak tennének változatossá, kellene felépíteni az új Nemzeti Színházat, előkelő, méltó környezetben, ahol a Duna felől teljes pompájában érvényesülne. Ugyanezen parkra nézne két előkelő, nagyszabású, nyugodt szálloda és a „Kursaal” hatalmas hangversenytermeivel. A park lenne a győgypark, itt volna a fürdőélet központja, itt játszana a „Kurmusik”. Ha komolyan vesszük a fürdőváros jelszót, akkor tenni és áldozni is kell az érdekében és meg kell teremteni a fürdőélet alakulásának elemi előfeltételeit. Egy fürdővárostól levegőt, kertet, kényelmet, nyugalmat és szórakozást kívánnak meg a fürdőzők a gyógyfürdőknél, gyógytényezőknél kívül.

A park felett a magasabban fekvő részeket csak részben adnám magánvillák számára. Itt a helyet panziók, követségi épületek, klubházak stb. előkelő elhelyezését kellene biztosítani. Ha a főváros az elmaradt telekértékesítésért kárpótlást óhajt, parcellázza inkább a Gellérthegy déli lejtőjét, hol valaha Mátyás király kertje volt, mely rész déli fekvésénél fogva magánlakások céljaira alkalmasabb, mint Tabán többnyire északi fekvésű telkei.

A még szükséges kisajátításokhoz bizonyára az állam is hozzájárulna, ha magáévá teszi a Nemzeti Színház elhelye-

zésének megoldását. A kormány a pesti oldalon most is érdeklődik igen nagyértékű telkek vétele iránt, melyek azonban monumentális elhelyezés és előkelőség szempontjából messze állnak a dunaparti megoldástól. A kisajátításra kerülő objektumok közül egy síncs, mely építőművészi értéke vagy más szempontból ne volna feláldozható egy magasabb célért, a két templom pedig vagy ott maradhatna régi helyén, vagy pedig elvolna toltató.

Kétségtelen, hogy e terv keresztülvitele súlyos pénzügyi megterhelést jelentene s egy megcsenkitott ország fővárosa nem engedhet meg magának ilyen nagyvonalú szabályozást. Ne felejtsük azonban, hogy évszázadokra készítjük elő Budapest arculatát, mely idő alatt a politikában sok minden megváltozik és amit elvesztünk látszólag a jövedelmezőségben, annak vissza kell térnie az idegenforgalomból.